

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748
20. maj 2025

J.nr. 2025 - 24138 / 2024 -
321

Ministerredegørelse til Statsrevisorerne om beretning nr. 12/2024 om tilsynsindsatsen over for ulovligt asbestarbejde

Statsrevisorerne har den 11. marts 2025 bedt mig redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning nr. 12/2024 om tilsynsindsatsen over for ulovligt asbestarbejde og Statsrevisorernes bemærkninger har givet anledning til.

Indledningsvist vil jeg understrege, at jeg tager Rigsrevisionens kritik meget alvorligt.

Det er afgørende for mig, at man kan gå på arbejde uden at skulle frygte at blive udsat for asbest. Derfor er det også afgørende, at Arbejdstilsynet anvender relevante data til at vurdere, hvor risikoen for ulovligt asbestarbejde er størst, så tilsynet kan målrettes og tilrettelægges så effektivt som muligt.

Jeg prioriterer indsatsen mod asbest højt, og siden Rigsrevisionens undersøgelsesperiode har et bredt politisk flertal indført en autorisationsordning for nedrivning af asbest, og Arbejdstilsynet har gennemført en stor informationskampagne på området med det formål, at færre udsættes for asbest.

I det følgende fremgår mine kommentarer til beretningens konklusioner samt til Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen.

Systematisk registrering af oplysninger

Rigsrevisionen finder, at Arbejdstilsynet planlægger tilsyn med asbestarbejde på baggrund af en konkret vurdering af primært asbestanmeldelser og klager, men at disse kilder ikke er tilstrækkeligt effektive, når de står alene.

Jeg er enig med Rigsrevisionen i, at Arbejdstilsynet kan blive bedre til at bruge data i form af asbestanmeldelser, klager og Arbejdstilsynets tidligere meddelte reaktioner til virksomheder, der udfører asbestarbejde, i planlægningen af tilsyn. Arbejdstilsynet har oplyst mig om, at det med implementeringen af det ændrede asbestdirektiv den 21. december 2025 vil blive gjort obligatorisk for virksomheder at anvende en blanket til anmeldelse af asbestarbejde på virk.dk. Sammen med den it-modernisering, som Arbejdstilsynet har afsluttet i 2025, er det en vigtig forudsætning for at kunne arbejde med data.

Jeg har endvidere bedt Arbejdstilsynet om at arbejde videre med Rigsrevisionens anbefalinger om at bruge tilsynets egne data mere systematisk til udvælgelse af virksomheder til tilsyn. I den forbindelse vil Arbejdstilsynet se på, om modellen for udpegning af tilsyn på bygge- og anlægsområdet i sin helhed kan gøres endnu mere risikobaseret. Dette arbejde er igangsat, og på længere sigt vil Arbejdstilsynet se på muligheden for, om der kan udvikles en egentlig risikomodel, som indeholder data om bl.a. asbest. Arbejdstilsynet gennemfører en foranalyse i 2025. Jeg ser frem til at følge dette arbejde.

Jeg vil også fremhæve, at Arbejdstilsynet gennem de seneste år har reageret langt flere gange på overtrædelser af asbestreglerne. Antallet af reaktioner er steget fra ca. 170 i 2020 til ca. 1.200 i 2024, hvilket illustrerer, at Arbejdstilsynet finder og reagerer over for et betydeligt og stigende antal virksomheder, der ikke overholder reglerne.

Anvendelse af data fra andre myndigheder

Rigsrevisionen peger på, at der er et stort potentiale i at bruge oplysninger om byggesager i BBR og anmeldelser af byggeaffald til kommunerne. Rigsrevisionen baserer bl.a. sin konklusion på, at Arbejdstilsynet ikke har modtaget anmeldelse af asbestarbejde i 93 pct. af de sager, hvor der er registreret en nedrivning af en asbestholdig bygning i BBR, og i 86 pct. af de sager, hvor der er anmeldt asbestholdigt byggeaffald til kommunerne. Arbejdstilsynet har oplyst, at en stor del af asbestarbejdet ikke skulle anmeldes til Arbejdstilsynet i undersøgelsesperioden, da nedrivning af asbestholdige bølgetage som udgangspunkt ikke skulle anmeldes i perioden. Resultaterne, som Rigsrevisionen fremhæver, skal ses i lyset heraf.

Arbejdstilsynet har allerede i 2023 gennemført et pilotprojekt om at bruge anmeldelser af byggeaffald til kommunerne. Det skal der bygges videre på, og det forventes, at Arbejdstilsynet senest i andet halvår af 2025 går i dialog med visse kommuner om muligheden for at få systematisk adgang til affaldsdataanmeldelser, for på den baggrund at foretage en vurdering af værdien af oplysningerne for Arbejdstilsynet. Jeg har også bedt Arbejdstilsynet om at undersøge, hvordan eksterne data, herunder data fra BBR, bedst kan bruges til at udvælge arbejdssteder til tilsyn med asbestarbejde. Arbejdstilsynet har, allerede inden Rigsrevisionens undersøgelse blev afsluttet, indledt en undersøgelse af, om oplysninger fra byggesager i BBR kan anvendes som en relevant datakilde. Dette arbejde, som sker i dialog med Vurderingsstyrelsen, forventes afsluttet inden september 2025. Der skal i den forbindelse tages højde for, at autorisationsordningen for asbest er indført siden undersøgelsesperioden. Det vil forhåbentlig bidrage til, at de autoriserede virksomheder begår færre overtrædelser af asbestreglerne, og helt afholde de virksomheder, der ikke overholder reglerne, fra at gå i gang med at udføre den type arbejde. Derudover har Arbejdstilsynet siden sommeren 2024, hvor der blev indført krav om anmeldelse af nedrivning af asbestholdige bølgetage, oplevet en væsentlig stigning i antallet af asbestanmeldelser fra 1.200 i 2020 til ca. 5.300 i 2024 og ca. 2.900 i de første måneder af 2025. På den baggrund vurderer Arbejdstilsynet, at potentialet for ved hjælp af anmeldelser af byggeaffald til kommunerne og registreringer af byggesager i BBR at finde arbejdssteder, der ikke samtidig er anmeldt til Arbejdstilsynet, må formodes at være mindre i dag.

Nedrivning af asbestholdige bølgetage

Rigsrevisionen kritiserer, at der gik 2,5 år, fra Arbejdstilsynet skærpede grænseværdien for asbest i januar 2022, til de i juli 2024 meldte ud, at nedrivning af asbestholdige bølgetage som udgangspunkt skal anmeldes til Arbejdstilsynet.

Arbejdstilsynet har oplyst mig om, at der i 2022 ikke var grundlag for at konkludere, at den skærpede grænseværdi for asbest blev overskredet, når asbestholdige bølgetage blev revet ned. Jeg så selvfølgelig gerne, at den viden havde været tilgængelig tidligere, men en udmelding, som kan betyde skærpede krav og øgede omkostninger for danske virksomheder, skal ske på et oplyst grundlag. For at få mere viden om overholdelse af grænseværdien ved forskellige typer asbestarbejde, blev det med asbestaftalen i maj 2022 besluttet at igangsætte et projekt om luftmålinger. Først med offentliggørelse af rapporten fra projektet i juli 2024 vurderede Arbejdstilsynet, at der på baggrund af projektets resultater var grundlag for at melde ud, at nedrivning af bølgetage som udgangspunkt ville føre til en overskridelse af grænseværdien.

I forlængelse af Rigsrevisionens beretning vil jeg have fokus på, hvordan Arbejdstilsynet bliver endnu bedre til at målrette tilsynet de steder, hvor risikoen for ulovligt asbestarbejde er størst, fx ved at bruge relevante data i udpegning og tilrettelæggelse af tilsynsindsatsen.

Kopi af denne redegørelse er sendt til Rigsrevisionen.

Venlig

hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen